

Парламентдаги мухбирларимиз хабар қилади

БОЛА МАНФААТЛАРИ – ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Халқаро ишлар ва парламентларо алоқалар қўмитасининг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги БМТ конвенцияси миллий қонун ҳужжатларига имплементация қилинган ижтимоий муҳофазга бўйича нормаларининг Бухоро, Навоий ва Тошкент вилоятларидаги ижросини назорат-таҳлил тартибида ўрганиш аяқларига бағишланган йилгилиги бўлиб ўтди.

Йилгилишда қайд этилганидек, мамлакатимизда истиқлол йилларида олиб борилган кенг қўламли ислохотлар замирига, аввало, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, маънавий юксак, жисмонан баркамол авлодни вояга етказиш, халқимизнинг турмуш тарзини яхшилаш, соғлиғига гамхўрлик қилишдек эзгу мақсадлар сингдирилган. Мустақиллик йилларида ижтимоий соҳа учун давлат ҳаражатлари 5 баробардан зиёд қўйилгани, унинг 60 фоиздан кўпроги соғлиқни сақлаш, таълим, коммунал хўжалик, аҳоли ижтимоий муҳофазга қилиш ва бошқа соҳаларга йўналтирилгани бунинг аққол исботидир. Буларнинг барчаси давлатимиз ижтимоий сийосатининг бош мақсади, авваламбор, инсон ҳаётини, унинг манфаатларини таъминлаш ва ҳимоя қилишга қаратилганидан далолатлир. Айни чоғда бу саъй-ҳаракатлар самараси ўлароқ йилгилишда бир ёшга бўлган ғўдақлар ва оналар ўлими 3 баробардан кўпроқ камайди, одамларимизнинг ўртача умр кўриш даражаси 75 йилга узайиб, эркеклар ўртасида 73 ёшга, аёллар ўртасида эса 75 ёшга етди.

Албатта, бу марраларга эришишда болалар ҳуқуқини ҳимоя қилиш бўйича барча қонуний асослар яратилгани айни мудоао бўлмоқда. Таъкидлаш жоизки, мустақилликка эришилгандан сўнг Ўзбекистон қўшилган илк халқаро ҳужжатлардан бири БМТнинг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясидир. Йилгилишда бола ҳуқуқлари ҳимояси мамлакатимизда мустақам ҳуқуқий асосга эга экани таъкидланди. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг қонунчилик асоси, аввало, Конституциямиз ва қонунларда белгиланган меъёрларга таянади. Миллий қонунчиликдаги устувор йўналишлардан бири, бу — болаликни

муҳофазга қилиш бўйича БМТ халқаро конвенциялари қоидаларини имплементация қилишдан иборат бўлиб, мазкур йўналишда ЮНИСЕФ билан фаол ҳамкорлик олиб борилмоқда. Йилгилишда Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳоли ижтимоий муҳофазга қилиш вазирликлари, бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар, маҳаллий ҳокимият органларининг оилавий муҳитдан маҳрум болаларнинг таълим олиши, даволаниши ва уларнинг бошқа ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасидаги саъй-ҳаракатларини мувофиқлаштириш борасида институционал механизмни йўлга қўйиш бугун тобора долзарб аҳамият касб этгани алоҳида таъкидланди.

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида она ва бола соломатлигини мустақамлаш, ёш йигит-қизларнинг ҳуқуқ билим олиши ва соғлом бўлиши учун ҳар томонлама қўлай шарт-шароит яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда, — дейди қўмита аъзоси С. Адилходжаева. — Эътиборли жиҳати, ушбу ютуқлар халқаро ҳамжамият томонидан ҳам алоҳида эътироф этилмоқда. Хусусан, яқинда “Save the Children” (“Болаларни асрайлик”) халқаро ташкилоти томонидан тўзилган жаҳон рейтингидеда Ўзбекистон болалар соломатлигини мустақамлаш борасида катта гамхўрлик кўрсатаётган энг илғор етакчи ун мамлакат қаторидан жой олди.

Тадбир иштирокчилари қонунчилик мониторингини кучайтириш, мамлакатимизнинг барча вилоятлари, айниқса, қишлоқ жойларда тушултириш ишларини олиб бориш, болалар ҳуқуқларини таъминлаш йўлида давлат идоралари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳаракатларини мувофиқлаштириш ҳақида фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Қобил ХИДИРОВ.

ТАДБИРКОРЛИК РИВОЖИНИНГ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитасининг йилгилиги бўлиб ўтди. “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг Навоий вилоятидаги ижросига бағишланган мазкур тадбирда қўйи палата депутатлари, тегишли вазирлик ва идоралар вакиллари иштирок этди.

Таъкидланганидек, истиқлол йилларида мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида тараққиётнинг “Ўзбек модели” асосида кенг қўламли ишлар амалга оширилди, иқтисодиёт тирмакларни модернизация қилинди, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозланди. Айни пайтда фуқароларнинг тадбиркорлик фаолиятида эркин иштирок этиши ва манфаатдорлиги учун кафолатлар ҳамда шароитлар яратиш, шунингдек, тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, кичик бизнесни жадал ривожлантириш, мулкдорлар синфини шакллантиришга катта эътибор қаратилди.

Йилгилишда Навоий вилоятида “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида”ги Қонун ижросини ўрганиш жараёнида айнан шу жиҳатлар алоҳида юнбатта олинганга уру берилди. Масалан, вилоятда 2010 йилда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ялпи худудий маҳсулотдаги улуши 34,4 фоизга етиб, ўтган мис даврга нисбатан 3,2 фоизга ошган. — Вилоятда 2011 йилнинг 1 июль ҳолатига қўра, рўйхатдан ўтган кичик бизнес субъектлари сони 13889 тани ташкил этган, — дейди қўмита аъзоси М. Турсунов. — Уларнинг 700 таси кичик корхона бўлса, 13189 таси микрофирмадир. Вилоят иқтисодиётида жами банд бўлган аҳолининг 56,4 фоизи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик секторида фаолият юритмоқда.

Табиийки, мазкур тармокнинг инвестиция жалб қилмасдан ривожлантириб бўлмайди. Тадбирда қайд этилганидек, худуддаги тижорат банк-

лари томонидан жорий йилнинг дастлабки олти ойида соҳага 90,6 млрд. сўмлик кредит маблағини ажратилди. Бу ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 1,5 баробар кўпдир.

Айтиш жоизки, мамлакатимиз иқтисодиётининг муҳим бўғини — қишлоқ хўжалиги рағнақи фермер хўжаликлари инфратузилмасининг моддий-техник базаси мустақамлигига бевоасита боғлиқ. Йилгилишда вилоятда бу борада муайян ишлар рўйбга чиқарилаётгани қайд этилди. Чўночи, минибанк, ёқилга-мойлаш ва минерал ўғитлар тарқатилган шохобчалар, агрофирмалар, муқобил машина-трактор парклари ва ахборот-коммунал хизмати кўрсатиш бўлимлари айнан шу йўналишда иш олиб бормоқда.

Назорат-таҳлил давомида вилоятда юқорисидаги қонун ҳужжати ижросини янада мустақамлаш, бу борада учраётган камчиликларни бартараф этиш зарурлиги ўқтирилди. — Мазкур йўналишда самарадорликни ошириш учун вилоятда тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш, ер ажратиш, лицензия ва бошқа турдаги рухсатномалар бериш, шартномалар тузиш механизмларини янада такомиллаштириш лозим, — дейди қўмита аъзоси Ф. Омонкулов. — Сабаби, маҳаллий давлат ҳокимияти, бошқарув органлари ва назорат қилувчи ҳамда хизмат кўрсатувчи идораларда ўтказилган таҳлилларда жами 6770 та қонунбузулиш ҳолати аниқланган. Бундан ташқари, вилоятда саноят, қурилиш, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини янада тараққий топтиришга эътиборни кучайтириш, тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш айни мудоаидир.

Шунингдек, йилгилишда вилоятнинг айрим туманларида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг экспорт салоҳиятини ошириш лозимлиги таъкидланди, соҳада амалга оширилаётган ишларни бундан-да такомиллаштириш юзасидан тақлифлар билдирилди. Мувожама этилган масала бўйича қўмитанинг тегишли қарори қабул қилинди.

Сиджон МАХСУМОВ.

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Истиқлол даврида вилоятда енгил саноат ҳам жадал ривожланиб бормоқда. Кейинги йилларда “Cotton road”, “Яккабоғтекст”, “Оқсарой-текстиль”, “Хумотекст” сингари кўплаб корхоналар ишга туширилиб, уларнинг жами сони 351 тага етказилди. Ваҳолонки, бундан йилгирма йил аввал вилоятда бор-йўғи 7 та енгил саноатга ихтисослаштирилган корхона бор эди, холос.

— Вилоятимиз қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам етакчилардан ҳисобланади, — дейди Қарши туманидаги “Бахт” фермер хўжалиги раиси Иброҳим Холийёров. — Бунинг заминида Юртбошимизнинг вилоятимизга, унинг

Қашқадарё вилояти: УЛКАН САЛОҲИЯТ ВА КЕНГ ИМКОНИЯТЛАР ВОҲАСИ

аҳолисига бўлган доимий эътибори, гамхўрлиги муҳасам, десак, сира му- болага бўлмайдди. Президентимиз шу йилнинг 22-23 июнь кунлари бу ерга келиб, воҳаимиздаги ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиб, кенгаки йўл-йўриқларни берганларидан, бундан йилгирма йил аввал вилоятда бор-йўғи 7 та енгил саноатга ихтисослаштирилган корхона бор эди, холос.

— Вилоятимиз қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам етакчилардан ҳисобланади, — дейди Қарши туманидаги “Бахт” фермер хўжалиги раиси Иброҳим Холийёров. — Бунинг заминида Юртбошимизнинг вилоятимизга, унинг

Шомурот ШАРАПОВ олган суратлар.

Ёқилга-энергетика саноати маркази

Қашқадарё вилояти истиқлол йилларида чин маънода мамлакатимизнинг ёқилга-энергетика саноати марказларидан бирига айланди. Бугун юртимизда қазиб олинаётган нефтининг 82 фоизи, табиий газ ва газ конденсатининг 76 фоизи вилоят ҳиссасига тўғри келаётгани бунинг аққол далилидир.

Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан нефть-газ стратегик концепцияси ишлаб чиқилиб, ҳаётга изчил татбиқ этилаётгани бу борада муҳим омили бўлаёттир. Мазкур концепцияда соҳадаги корхоналарни босқич-ба-босқич замонавий ускуналар билан жиҳозлаш ва реконструкция ишларини жадаллаштириш кўзда тутилган бўлиб, ҳозирга қадар бир қатор лойиҳалар амалга оширилди. Шу ўринда истиқлолнинг дастлабки йилларида

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

— Хусусан, фаол ёшлар иштирокида ўтказилаётган турли рейдлар, беллашув, форум, илмий-амалий анжуман, давра суҳубати, ижодий учрашув, танлов ва фестивал шаклидаги маданий-

ўнлаб нефть ва газ конларини ўз ичига олган улкан саноат ҳўжалиги қурулди. Бу ердан бир пайтлар катта қуввурлар орқали Ўзбекистонга газ собик Иттифок худудларига етказиб берилар, аммо маҳаллий аҳоли ундан бебахра эди. Ушга пайтда вилоят қишлоқларининг атиги 4 фоизи газлаштирилгани бунга аққол мисол бўла олади. Фақат мустақиллик туғайлигинга бу бойлик халқимиз фаровонлиги учун хизмат қила бошлади.

— Мустақилликка қадар воҳадаги ўнлаб аҳоли пунктлари каби Муборак туманидаги Хитой, Қарлик, Ҳўжа Муборак, Сарик, Қўҳна шаҳар ва бошқа қишлоқлар ҳам газлаштирилмаганди, — дейди Ўзбекистон ёқилга-энергетика мажмуи, кимё саноати ва геология ходимлари қасаба уюшмаси марказий кенгаши вилоят вакилиги раҳбари Жумакул Курбанов. — Истиқлол даврида биринчи гада қишлоқларни газлаштиришга киришилди. Натижада қисқа

Ёшлар МАЪНАВИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ УЛАРИНГ БАРКАМОЛ ВОЯГА ЕТИШИДА ВА МАМЛАКАТ ТАРАҚҚИЯТИДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ АҲАМИЯТГА ЭГА

маърифий тадбирлар навқирон ўғил-қизлар маънавиятини янада юксалтиришдек эзгу мақсадга йўналтирил-

ганлиги билан аҳамиятлидир. Мўҳими, самарали, долзарб ижтимоий лойиҳалар бундан буён ҳам ҳаётга из-

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ

оziк-овқат саноатини ривожлантиришнинг муҳим гаровидир

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Кеча пойтахтимиздаги “Ўзэксломарказ” мажмуасида иш бошлаган оziк-овқат соҳалари маҳсулотлари ва технологияларининг “Word Week Uzbekistan — 2011”, “Agri Tek Uzbekistan — 2011” халқаро ихтисослаштирилган кўргазмалари эса юртимиз мулкдорлари ҳамда тадбиркорларига ўз салоҳиятини янада юксалтиришга хизмат қилувчи муҳим тадбирлардан бири бўлиб қолади, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Негаки, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Фермер хўжалиги ва сервис соҳаларини янада тараққий топтиришга эътиборни кучайтириш, тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш айни мудоаидир.

ри 18 та давлатдан 70 га яқин компания ва корхоналар ҳам иштирок этмоқда. Улар томонидан тақдим қилинаётган оziк-ов-

қат маҳсулотлари ва уларни қайта ишлаш технологиялари, қадоқлаш ускуналари, экинларни турли зарарли хашаротлардан

ҳимоялаш воситалари, ветеринария хизматлари, минерал қўшилмалар, қишлоқ хўжалиги техникалари ва бошқа экс-

қари, ушбу маҳсулотни экспорт қилди. Шу билан бирга, бу ерда сифатли ош тузи ва хўжалик тузи ишлаб чиқариш ҳам мўҳим.

Туманга саноатнинг кириб келиши билан бу ердаги ҳаёт тубдан ўзгарди. Хусусан, Ҳўжайпоқ қишлоғида коммуникация тизими барпо этилди, қишлоққа бўлган 17 километрлик янги йўл қурилди.

— Калийли ўғитлар заводининг ишга туширилиши муҳим воқеа бўлди, — дейди “Бешбулок” маҳалла фуқаролар йиғини раиси Норсафар Кенжаев. — Завод йилига 700 минг тонна рудани қайта ишлаб, 200 минг тоннадан ошқ калий ўғити ишлаб чиқариш имкониятига эга. Корхонанинг ишга тушиши муносабати билан бу ерда ишчилар учун 20 та намунали коттеж типидagi уй, нон комбинати, замонавий бозор барпо этилди. Мактаб ва болалар боччалари, маший хизмат қўрсатиш шохобчалари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Пировардида 200 нафардан ортиқ қишлоқ ёшлари иш ўринларига эга бўлди.

Ислохотлар – инсон учун

Айтиб ўтилганидек, Қашқадарё саноати энг ривож топган худудлардан биридир. Шу маънода, вилоятда аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлида олиб борилаётган ишлар кўлами ҳам шунга мис равишда кенгаймоқда. Бунинг иштирокида вилоят бўйича 14,1 миллион квадрат метр уй-жой барпо этилган, 315 та қишлоқ табиий газ, 900 таси ичимлик суви билан таъминланган мисолода ҳам кўриш мумкин. Айни чоғда намунавий лойиҳа асосида 1640 та уй-жой қурилиб, эгаларига топширилди. Шунингдек, бу даврда 214 мактаб биноси янгидан қурилди, 232 таси капитал реконструкция қилинди, 130 та коллеж ва 7 та академик лицей ишга туширилди.

Шунга мис равишда оиаларнинг турмуш фаровонлиги яхшилашни боғлаётган ҳам эътиборлидир. Бугун воҳадаги ҳар бир оилага ўртача 1,2 дона телевизор тўғри келади. Уяли алоқа телефондан 2,1 миллион, интернетдан эса 283 минг нафар киши фойдаланади. Айни чоғда 152 минг хонадон шахсий автомобилига эга, 54 минг оила хусусий бизнес билан шуғулланиб келмоқда.

Аҳад МУҲАММАДИЕВ, Зокир ХУДОШУКUROV, «Халқ сўзи» мухбирлари.

Яхши хабарлар

Пскент туманидаги “Ёқуббек” хусусий корхонасида ишлаб чиқариш ҳамжи қарий икки баробар ортди.

Унумдорлик ошди

Яқинда бу ерда юқори унум билан ишловчи 22 та тежамор айланма печь ўрнатилди. Бунинг учун корхонанинг ўз маблағидан ташқари, банкнинг 200 миллион сўмлик кредити жалб этилди. Айни пайтда 50 киши меҳнат қилаётган корхонада кунига 25 минг донагача сифатли гишт ишлаб чиқарилмоқда.

Туманда йил бошидан буён деворбоп материаллар ишлаб чиқаришга мўлжалланган 2 та янги лойиҳа амалга оширилди. Натижада йилига 13 миллион дона пишиқ гишт ишлаб чиқариш имконияти вужудга келди.

Экспорт кўпаяди

Янгийўл туманида болалар кийим-кечалари ишлаб чиқарувчи янги корхона — “Фортуна-Элегант” масъулияти чекланган жамияти иш бошлади.

Хорижнинг илгор тикувчилик дастгоҳлари билан жиҳозланган ушбу корхонани бунёд этиш учун 200 минг АҚШ долларлик сармоя йўналтирилди.

Қувонарлик, ҳозир 36 нафар хотин-қиз меҳнат қилаётган жамият маҳсулотларининг барчаси экспортга чиқарилмоқда. Жамоа ахли қарий йил охирига қадар 160 минг АҚШ долларлик маҳсулотни чет эллик буюртмачиларга етказиб беришни мўлжаллаган.

Ғ. ШЕРАЛИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

